

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Lacrimæ Orbis Universi, Post Primam Protoparentum
nostrorum E Paradiso Exulum culpam, exortæ, In
Universim Genus Humanum, traduce reatu propagatæ,
Ruptis animorum abyssis, Laxatis cordium fontibus, ...**

Schmucker, Mathias

Glacii, Anno 1689

Caput Quartum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38152

CAPUT QUARTUM SYNOPSIS CAPITIS.

Primò Rupertus & Hugo putant hoc capite Jeremiam plangere excidium Hierosolymæ per Titum Romanos, quia ejus causam affert v. ult. Scilicet quod Christum occiderint. Secundò Hebræi Lyranus & Dionys. putant eum plangere necem Iosifæ optimi Regis quæ fuit causa ruinæ & excidii Iudæorum: quia ceteri cesserunt impii filii, qui sua impietate Rempublicam everterunt: & sic: v. ult: per Christum accipiunt Iosifam. Tertio Paulus Burgenfis, censet Prophetam plangere templi & cultûs divini everfionem. Quarto verius milius Theodorus, Hugo, Bonaventura, Dionys. censent eum lugere lapsum Urbis & Templi, ac totius populi, præsertim nobilium Iuvenum v. 2. Lactantium v. 3. Nazaræorum v. 7. mulierum coquentium filios v. 10. ex statu tam felici, in tam miserum & infelicem: idque primò & propriè per excidium Chaldæorum, deinde per excidium Romanorum. Inde v. 20. obiter volat ad Christum: ac v. 21. Cladem minatur Idumæam ac Iudæos spe melioris fortis consolatur. Tropologicè deplorat lapsum animæ fidelis, & ruinam per peccatum, quæ multò miserabilior est clade Hierosolymæ.

I.
Aleph. vers. 1.
Heu me! quàm tristi ter-
reor
Rerum metamorphosi!

Hanc fari, tremens vereor
Apta hypotyposi!
Quam nulla mens concipere
Nec os enunciare,

M Nec penna valet scribere,
Nec dolor explicare.

2.

Pallens tremo, arundinis
Intar lacu fluentis,
Aut fluctu navis, fluminis
Marisve pulsæ ventis,
Cor flaccet! riget animus
Attonitus stupore,
Hæret lingua, & calamus
Siccatur amarore.

3.

Quo tanto Magnum crimine
Numen exacerbatum,
Ullo sine discrimine
In pœnas obfirmatum,
Manum extendit vindicem
In populi ruinam,
Servum plectens & Principē
Urbemque in rapinam?

4.

Quis templum cæli æmulum
Auro irradiatum,
Illud orbis miraculum
Ubique diffamatum,
Raro metallo splendidum,
Gemmisque pretiosum,
Vastatum igne, luridum
Fumoque est umbrosum?

5.

aurum carbonem induit,
Et anthracem argentum,

Gemma in lutum sorduit,
Et lapis in cæmentum,
Mutatus color optinus
Tam nobilis metalli,
Factus pulvis vilissimus
Sub ungula caballi.

6.

Gemmæ, torques, monilia,
Sacra veitis ornatus,
Magni RATIONALIA
Splendor Pontificatus,
Armillæ, spiræ, annuli,
Et mitræ, & tiaræ,
Sunt præda facta populi
Destructi, foci, aræ.

7.

Et Lapidés, gregarii
Satellites turmarum,
Sparserunt sanctuarii
In fronte platearum,
Sancta sanctorum pedibus
Prophanis conculcantur,
Et adyta parjêtibus
Collapsis revelantur.

8.

Beth, vers. 2.
Flos Iuventutis, *Inclita*
Progenies *Sionis,*
Pubes, ætate Florida
Formosi Abialonis,
Crine Scintillans aureo
Auroque primo cincta,

Bb

Vultu

Vultu candens eburneo
Et labra rosincta.

9.

Heu ! quomodo tam nobilis
Tam comis pulcritudo,
Est facta despicabilis
Et Urbis turpitude?
Ver illud vitæ floridum
Delitium ætatis,
Est torpe, fœdum, luridum
Porcentum vanitatis?

10.

Hæc illa *vasa aurea*
Gemmisque pretiosa,
Mutata sunt *in testea*
Et vascula lutosa?
In trullas manu figuli
Fictas, refictas, fractas,
Ac demum instar sabuli
In pulverem redactas?

11.

Ghimel. *vers.* 3.
Crudeles feræ lamia
Mammæ denudaverunt,
Desertis in Arabiæ
Et natos lactaverunt,
Et in solitudinibus (a)
Lac catulus dederunt
Dracones, ab uberibus
Qui matrum pependerunt.

12.

An Sævior Draconibus
Et feris Africanis?
Silvestribusque canibus
Et Syriæ Hyænis?
Sit meæ gentis *Filia*
In suos ferox natos?
Excors, ausa crudelia
Mater in trucidatos?

13.

Ausa mucroneu mergere
In jugulum suorum?
Et miserandum cernere
Agonem filiorum?
Nullis immalescentibus
Luminibus dolore?
Ad grande crimen senibus
Nullo tactis dolore?

14.

Omnémne mentem exuit
Et sensum rationis?
Ergone duram induit
Naturam *Struthionu*?
Qui, quos per ova peperit
Exclusos in arena
Neglectos pullos deserit
Ceu probra aliena?

15.

Daleth. *vers.* 4.
Infanti mater uberum
Expectorat mammillas,

(a) Philostr. apud Cornet. (b) Cornet, Ibi.

Et ad arentes puerum
 Insinuat papillas,
 Hic nil lugendo proficit,
 Cùm latex desit fonti,
 Sed matris premens, deficit,
 Osori, frontem fronti.

16.

Anhelat succum parvulus
 Hiante sic cus ore,
 Sed nullus stillat rivulus
 Amisso sinûs rore,
 Labella rigent pallida
 Ad uberum canales,
 Trahûntque siti arida
 Singultus mortuales.

17.

Adhaesit lingua pupuli
 Lactentis ad palatum,
 Et epiglottis juguli
 Ad guttur exsiccatum,
 Cum morte luctans anima
 Cùm vellet flens migrare,
 Non erat unde lacrima
 Se posset eliquare.

18.

Tenella turba, parvuli
 Annis solidiores,
 Etate bimi, trimuli,
 Quadrimulis majores,
 Jam docti crustam mandere
 Expetierunt panem,

Nemo erat qui frangere
 Per tantam vellet famem,

19.

He *vers.* 5.

Voluptuosis epulis
 Aetheti convivari,
 Et pretiosis poculis
 Ad luxum satiari,
 Diei noctes jungere
 Prandendo & cœnando,
 Jentacula præmittere
 Merendis coronando.

20.

Hi Persica paropside
 Sumptaque impinguati
 Grandi famis tyrannide
 In monstra deformati,
 Ad nauseam quos faties
 Impleverat ciborum,
 Hos miseranda macies
 Extenuat membrorum.

21.

Umbrarum instar ambulant
 Pallore luridarum,
 Fragmenta panis supplicant
 Et cymbium aquarum,
 Nec hæc dantur famelicis,
 Hinc siti *corruentes*
In vis passim publicis
 Exspirant sitientes.

B b 2

20. *Qui*

22.
Qui croceis, & cocceis
Nuper nutriebantur,
Argenteis & aureis
Pallis vestiebantur,
Pro Coa veste stercora
Lutūmque amplexati,
Et ut fetola pecora
Fimeto volutati,

23.
Vau. vers. 6.
Fœtor cælum ascenderat,
Libidinum mephitis,
Et clamor increbuerat
A reis Sodomitis,
Movère cælos crimina
In meritam vindictam,
Pluentes Sulphur, fulmina
In gentem maledictam.

24.
Magna fuit calamitas
Pentapolis crematæ,
Horribilisque vastitas
Urbis incineratæ,
Ast nulla pœnæ paritas
Noxis Sodomitarum,
Quam patitur iniquitas
Culpæ, Solymitarum.

25.
Prægnantes nimbi sulphure
Et ignium torrentes

Bihorio vix tempore
 In cædem irruentes,
 Fudère picis pluviam
 Brevi Urbis lamento,
 Excidii tragædiam
 Claudentes *in momento*

26.
Ut alta cedrus Salices
Et Platanus genistas,
Pufillas palma carices
Et Populus aristas,
Oceanus ut flumina,
Et hæc excedunt fonta
Pygmæa terræ culmina
Galpe, Pindúsque montes

27.
Sic Solymæ calamitas
Excedit Sodomorum,
Cui nulla par est gravitas
Nec numerus malorum
De hac nil dignum dicere
Tantum licet stupere:
Angi, tristari, gemere,
Queri, dolere, flere.

28.
Urbis hujus mœstitias,
Dolores, & terrores,
Agones, & angustias,
Et mortis anarores,
Non unus solis circulus
Orbem perambulantis,

Nec Lunæ fixit oculus
Noctis faces lustrantis.

29.

Longa Urbis vallatio
Exercitûs Chaldæi,
Murorum expugnatio
Montisque Sionæi,
Fames, fitis, vallatio,
Plagæ, cædes, rapinæ,
Constans fuit afflictio
Jugis carnificinæ.

30.

is Sodomæus clibanus
(Accensa cælo pyra)
Diei fuit terminus.
Quo Dei sævit ira,
Hic nulla manus hostica
Peccantibus vim fecit,
Nec mancipis vulnificia
In vincula conjecit.

31.

in extensam Solymæ
Excidii ruinam,
Tormenta quot, quot lacri-
mæ
Malorum in sentinam
Inam fluxere; omnium
Scopum miseriarum,
et veluti compendium
Cunctarum ærumnarum.

32.

Zain. vers. 7.

Hoc periit exitio
Decoris flos Hebræi,
Candidiores lilio
Nivæque Nazarei,
Amænis grati vultibus
lacte nitidiores,
Super ebur rubentibus
Saphiro pulchriores.

33.

Pallis devoti crimibus,
Ut sacri Deo sponsi,
Nulli tacti forficibus
Novaculæque tonsi,
Amicti veste byssina
Argento picturata,
Et zona hyacinthina
Cincti, auro striata.

34.

Hæc illa vultus raritas,
Augusti splendor oris,
Hæc corporis amœnitas
Et gratia coloris,
Hæc lactea formositas
Eburnea venustas,
Hæc nivea hilaritas
Saphirtua majestas.

35.

Heth. vers. 8.
Versa in turpitudinem,
Abominationem.

bb 3

In

In fumeam nigredinem
Contaminationem,
Super carbones , facies
Eorum denigrata,
Pulcrâque frontis species
In Maurum deformata.

36.

Nulla , virgo caesaries,
Tonfore violata,
Et cinnorum acies,
Forficibus vastata
Sordet, sine discrimine
Fœdis plicis implexa *
Sine lege & ordine
Neglecta & implexa.

37.

Sacrorum cultus vestium
Et corporis ornatus,
Par gausapæ agrestium,
Aut vilis mancipatûs,
Nullum inter gregarios
Discrimen est Judæos,
Et inter honorarios
In vicis Nazaræos,

38.

Non sunt in foris cogniti,
Nec agniti plateis,
Mœrore , planctu luridi
Flentes in propylæis,
Exhausti fame , corticis
Instar , cute rigentes,

Exsuccis , instar pumicis
Aquæ siti arentes,

39.

Adhæsit cutis ossibus
Pænè emedullatis,
Membris cunctis torpentibus
Nervis succo privatis,
Et quasi lignum aruit
Pellis emaciata,
Et virium contabuit
Virtus mortificata.

40.

Teth. vers. 9.

Felices , furor hostium
Quos morti immolavit,
Quos mucro sævientium
Armorum jugulavit,
Ah melius ! ah satius !
Fuit ferro enectis ,
Malesuadæ crudelius
Quàm fame interfectis.

41.

Felices fuso sanguine
Qui strati perierunt,
Quid , famis magnitudine
Sit premi , nescierunt:
Qui sicci instar funeris
Vivi extabuerunt,
Et in morem cadaveris
Consumpti putruerunt.

42. Nulla

* Plicæ sunt morbus capillaris.

42.

Nulla belli crudelitas
Tanta immanitate,
Agrorum ut *sterilitas*
Annonæ charitate
Sævit, furens in corpora
Humana & ferina,
Hortos, prata, & nemora
Dum decoquit pruina.

43.

Iod. *vers.* 10.

Quid unquam horribilius
Sol arbiter spectavit?
Improbis, immanis,
In Orbe toleravit?
Quin protinus occuleret
Sub atra nube lumen,
Netantum testis cerneret
Apertæ vultu crimen?

44.

Quidam lamentabilius
Mens amens impiavit?
Quid dextera crudelius
Materna perpetravit
Unquam? sibimet impia,
Invisa, violenta?
Ut filios in prandia
Trucidet truculenta?

45.

Nullumne inter hominem
Et pecus est discrimen?

Ergon' naturæ ordinem,
Et fas transire limen?
Ergon' materna viscera
Parentes exuerunt?
Ergon' humana fœdera
Excordes disruperunt?

46.

Amor matrum exercuit
Tyrannidem natorum,
Misericordes docuit
Dolor, cædem suorum,
Magis pium recondere
Credentes in se natos,
Quàm longa fame cernere
Sitique cruciatos.

47.

Major fuit calamitas
Videre sic perisse,
Minor fuit improbitas
Coxisse & edisse:
Sic idem matris uterus
Qui vivos mundo dedit,
Defunctis rursus tumulus
In sepulturam cedit.

48.

Hanc populi *contritio*
Abominationem,
Longa fecit afflictio
In desolationem,
Ut citius eriperet
Longæ per cædem morti,
Finemque morte faceret
Tam miserandæ sorti.

bb 4

49. Nu-

49.

Caph. *vers.* 11.
 Numen ad hanc supplicii
 Catastrophæ coëgit
 Ingens moles flagitii,
 Quam populus collegit
 Suo rebellis Domino:
Completit hinc furorem,
 Pleno mensuræ termino
 In mortis amarorem.

50.

Completit: & ut fluvium
Suam effudit iram
 In icelerum diluvium:
 Arcemque velut pyram
 Flammis Sion ultricibus
Incendit, munimenta
 Vastavit diris ignibus,
Voravit fundamenta,

51.

Lamed. *vers.* 12.
 Cuscumque nota mania
 Robusta Solymarum,
 Suggestus, & proscenia
 Muralium fossarum,
 Quadro firmata marmore
 Turres fastigiata,
 Miroque artis robore
 In petram solidatæ,

52.

In gyrum ambientia
 Urbis substructiones

Vasta mole, ingentia
 Castella, legiones
 Solo suo munimine
 Hostiles propulsura,
 Castrique fortitudine
 Vim omnem elusura,

53.

Qui viderit miracula
 Regalia murorum,
 Stupenda propugnacula
 Portentaque vallorum,
 Intra muros pomceria
 In ordines dimensa,
 Dicit: Orbis Imperia
 In Urbem hanc impensa

54.

Quæ? quanta? qualis? possit
 Et fabrica portarum?
 Insultus impetentium
 Fractura balistarum?
 Ruptura & arietes
 Et machinas curules,
 Quas hostis in parietes
 Immitteret murales,

55.

Vis nulla, nec potentia
 Visa debellatura,
 Arte firmatam Martiâ
 Imperviam naturâ
 Hanc molem; hinc ludibria
 Sunt visa Chaldæorum,
 Jactantium opprobria,
 Minas, & vim armorum.

56. Delir

56.

Deliria sunt Regibus,
Principibus, Dynastis,
Et joca sacerdotibus
In saxum obstinatis,
Et creditæ affaniæ,
Et fabulæ aniles,
Et populo infaniæ,
Fucique pueriles.

57.

Hæc orbis prodigium?
Sedes securitatis?
Hoc populi præsidium
Sit fax captivitatis?
Hoc Regum diversorium
Thronus felicitatis?
Hoc gloriæ emporium
Sit scopus vastitatis?

58.

Nulla vaticinantibus (a)
Data fides Prophetis,
Et vera prædicantibus
Divinis è Decretis.
Illum Dei conscripserat
Quæ fata, Jeremias,
Ios joathan cremaverat
Et libros, Sedecias,

59.

Nulla putata omnia
Prædicta in ruinam,
Et Prophetarum somnia
Reis in medicinam,

Iussit Deus quæ pandere,
Ut mala præcaverent,
Ut docti possent plangere
Cautique pœniterent,

60.

Nec Principes, nec Populi,
Nec Reges creâiderunt,
Omnes cædis increduli
Prophetas deriderunt,
Ut hostis Urbis mania
Portasque subintraret?
Stulta visa est nãnia:
Cui nemo fidem daret,

61.

Illam? Illam Ierusalem
Chaldæa gens delebit?
Cui totus Orbis similem
Nec vidit, nec videbit?
Arx illa, Sion, corruet
Tam sacra, pulcra, fortis?
Hostisque Templum polluet
Sanctis eversum portis?

62.

Mem. vers. 13.

Ruet: ibit in cineres
Urbs, Arx, Templum ex-
ustum:

Rupti fossarum aggeres
In unum cadent bustum:
Propter Pseudo-flagitia
Et culpas-prophetarum,

bb 5

Hæc

(a) Hugo, Rupertus. S. Thomas apud Cornel: ibid.

Hæc accident supplicia
Pœnæque ærumnarum.

63.

Iusta vindictæ fulmina,
Plectentis irritârunt
Tot Sacerdotum crimina,
Quæ rei perpetrârunt,
Phassur, qui justum sangui-
nem (b)
Fundi à Rege fecit,
Et in mortis caliginem
Insontes tot conjecit.

64

Hi, qui Manassis frameas
Egerunt in furorem,
Secures, tela, lanceas
Ut funderent cruorem,
Tot innocentes perderent,
In ore platearum,
Probosque ferro cæderent
In morem victimarum.

65.

Mystrarum Hæc improbitas
Hanc fabam Urbi cudit,
Hæc, iras, cælo, meritas,
In Solyman effudit,
Hæc catapultas mænibus
Rumpendis applicavit,
Palatia hæc ignibus
Injectis cineravit.

(b) Sanchez apud Cornel. ibid.

66.

Nun. *vers.* 14.

Tot innocentum sanguine
Infamiter polluti,
Acti velut vertigine
Luminibus exuti,
Caci per urbis compita
More Andabatarum,
Errârunt per incognita
Palpantes platearum.

67.

Exosi, execrabiles,
Ab omnibus contempti
A quibus inculpabiles
Iustique tot perempti,
Quos tortor conscientia
Et seclerum reatus
Vindex plectit, sententiâ
Sibi latâ damnatus.

68.

Errârunt mente perciti
Et velut entheati,
Urbe capta perterriti,
Afflicti, anxiiati, (c)
Caci, & ob caliginem
Et sordes, & fœtorem,
Immundi, propter sanguinem
Et funerum pœdorem,

69.

Ne syrmate contingerent
Cadaverum lurorem,

(c) Sanchez, apud Cornel. ibid.

Affricu ne polluerent
Stolæ mundæ candorem,

Suas cauti lacinias

Levantes tenuerunt,
Netactu immunditias
Contraherent, caverunt,

70.

Samech. *vers.* 15.

Recedite, recedite,
Polluti, infamati,
Nec mundos nos inficite
Tabo contaminati,

Recedite, discedite,
Abite, clamaverunt,
Nec veste nos contingite,
Quos culpæ infecerunt,

71.

Quæ rerum consternatio?
Quod chaos animorum?
Quæ Urbis perturbatio?
Confusio virorum?
Rixæ, clamores, jurgia,
Convitia furentium,
Et in cædes litigia
Minorum & Potentium.

72.

Hos, inter Gentes, mancipes
Abduci qui viderunt,
Heros, servos, municipes
Plorantibus dixerunt,
Non addet ultra Dominus
Ut habitet in eis :

Hic, pulsus esto terminus
Exulibus Iudæis,

73.

Everfis Urbis manibus
Igne ferroque stratis,
Palatiorum ædibus
Solo coadæquatis,
Templo (Regnorum opibus)
A Salomone, structo
Divinis sanctum cultibus,
Ad cineres reducto.

74.

Non amplius Encænna,
Nec Tabernaculorum,
Nec Palchatis Solemnia,
Nec festa Sabbatorum
Agentur! ad altaria
Non victimæ cædentur,
Sed aræ, & sacraria
Profana diruentur.

75.

Fuit (dicetur) Solyma,
Arx Sionæa fuit!
Urbsurbium sanctissima
Orbis Regina ruit:
Ruit: nervo militiæ
Suoque Marti fisa,
Chaldeæ vi potentiæ
(Quis crederet?) excisa.

76.

Phe. vers. 16.
Excisa, turpi penitens
Agone exspiravit.

Hosti-

Hostiles quis exercitus
 In clades has armavit?
 Chaldaicas quis acies
 In bella concitavit?
 Irati *Dei facies*
 Infonnes vindicavit.

77.

Hæc, illos fecit exules
 Dispergens inter gentes.
Hæc fecit miserabiles,
 Mœstos, gementes, flentes,
Hæc vilis numi pretio
 Triginta fecit vendi,
 Et unico teruncio
 Tot pro tributo pendi.

78.

Hæc illa vultus gratia
 Quondam mitis, serena,
 Amabili clementia
 Et suavitate plena,
 Prona in beneficia,
 Longanimis in pœnas,
 Tandem spirat supplicia
 Iræque dat habenas.

79.

Nullò Sereno fidere
 Frons micat plena minis,
 Horrendo torva fulgure
 Iustis intenta pœnis,
Non addet, ut respiciat
 Aut gemitus aut preces,

Æternum sed abiiciat
 A se in stas neces.

80.

Hæc illa *Dei facies*
 Acinaces vibrantis,
 Hæc oculorum acies
 Iræque fulminantis,
 Iusto cæli iudicio
 Compensat talionem.
 Cùm læso sacerdotio
 Immittit ultionem.

81.

Sacerdotalem faciem
Qui non erubuerunt,
 Sed horum in perniciem
 Et cædes sævièrunt,
 Nec veriti canitiem
 Senum auctoritatem,
 Nec venerandam speciem
 Annorum dignitatem.

82.

Quos nulla reverentia,
 Nec ordo dignitatis,
 Nec vitæ innocentia,
 Nec Lex immunitatis
 A crimine deterruit,
 In Iustos ne sævirent,
 Sed impotentes acuit
 Livor, ut Hos ferirent.

83.

In fœdos trusi carceres
 Compedibus constricti,

Vates

Vates . ut falsi augures,
Contriti & afflicti,

Nulla in Senes gratia

Ut fractis parceretur,
Sed pari violentia
In omnes ageretur.

84.

Ain. vers. 17.

Cum firmo pede civica
Virtus armata staret,
Et in flore Respublica
Adhuc perseveraret,
Cum viribus potentia
Et armis valeremus,
Opumque affluentia
Nervoque polleremus.

85.

Ægyptiorum robore,
Suppetiis securi:
Forti staremus pectore
In hostes ruituri,
Vires juncturi viribus,
Virtutibus virtutem,
Latori pulsus hostibus
Spe auxilii salutem.

86.

Nostri delusi oculi
Spe opis defecerunt,
Et consternati Populi
Res, spesque perierunt,
Pana Regis auxilia
Nilotici ruerunt,

Et irrita consilia
In auras abierunt.

87.

Respicereamus avidi
Cum manum Pharaonis,
Et legiones pavidi
Armatae regionis,
Attenti Mareoticæ,
Quæ nos salvaret, genti,
Fidentes opi bellicæ,
Solatium ferenti.

88.

Nullum Memphis subsidium
Adduxit, quod spondit,
Et factis Pareoticum
Promissum non respondit,
Sic fides Pelusiaca
Fefellit Solymæos,
Et feritas Chaldaica
Irrupit in Iudæos.

89.

Sade. vers. 18.

Cum feræ via clauditur
Indagine silvarum,
Canumque vi compellitur
In vincula plagarum,
Angustiata premitur
Metuque verberatur,
Effugiumque queritur
Quâ viâ elabatur.

90. Sic

90.
Sic undique ab hostibus
Victoribus vallati,
Clausis victorum ductibus
Immaniter arctati,
Pulsi, repulsi, fastibus
Et taureis multati,
Et intentatis mortibus
Crudeliter vexati.

91.
Coacti pulsi fugere
Flagro tergum premente,
Pes noster *in itinere*
Cessit, gressu fallente,
Lassa pedum vestigia
Fugâ lubricaverunt,
Et crura per effugia
Lassata conciderunt.

92.
Plateas quot rigavimus
Fusi fonte cruoris!
Quot vias purpuravimus
Nostri testes doloris?
Hoc omnium compendium
Supremum est malorum,
Finis noster, stipendium
Tot criminum nostrorum.

93.
Finis noster, & terminus
Tandem appropinquavit,
Quem nobis fixit Dominus
Urbique destinavit:

Finis venit, qui censuit
Menses, dies, & horas,
Et in statera posuit
Momenta, cursus, moras.

94.
Coph. *vers.* 19.
Solâ restabat, quærere
Fugâ pressis salutem,
Et miseram effugere
Afflictis servitutum,
Per devia, & in via,
Per aspera viarum,
Latebras, per tot tædia,
Rimari ærumnarum.

95.
Quêiscumque in latibus
Fugaces abderemur,
Et in petrarum angulis
Occulti clauderemur,
Omnes viarum orbitas
Et oras indagavit
Cata hostis sagacitas,
Ac tectos exploravit.

96.
Fuere celi avibus
Nostri persecutores,
Et aquilus volucris
Cursu velociores,
Equis, camelis, curribus
Ubique nos secuti,
Ut nec in summis montibus
Sat lateremus tuti.

97. fer-

Peraru
Et au
Et tigr
Hol
Et in d
In su
Et in p
Vigi

Lugen
Sang
Qua te
Fu
Alt, q
Plan
Deflen
Inte

Post lu
Cat
Funest
Epil
Heu!
In
Noltra
In a

Christ
Et

(d
ap

91
+ 92

97.

Ferarum receptacula
Et arduos recessus,
Et tigris latibula
Hostilis Mars ingressus,
Et in desertis collibus
Insidias paravit,
Et in profundis specubus
Vigilias locavit.

98.

Res. vers. 20.

Lugenda hæc, & fletibus
Sanguineis ploranda, (d)
Quæ tot calamitatibus
Fuisse toleranda:
At, quod multo damnosius
Planctu dignum majore,
Deflendum copiosius
Intermino dolore,

99.

Post lugubres tragædias
Catastrophes malorum,
Funestas Urbis nœnias
Epilogum malorum;
Heu! nostri oris spiritus
In nobis expiravit,
Nostræque vocis sonitus.
In auras exhalavit.

100.

Christus, idemque Dominus
Et Rex, ab hoste captus

Velut fervorum minimus
Vinctus in jugum raptus,
Et in nostris, quæ fecimus,
Peccatis mancipatus,
Pœnæque, quam meruimus,
Pro nobis castigatus.

101.

In umbratua, diximus,
In gentibus vivemus,
Ut quondam Tui viximus,
Sic capti te colemus,
Qui Tuo de peculio
Pro nobis litrum pactus,
Par nobis in exitio
Pro servis, servus factus.

102.

Sin. vers. 21.

Gaude nunc Edom Filia,
Gaude, plaude, letare,
Insulta, & exilia
Afflictis gratulare,
Exulta, & tripudia
Salsis fannis jocare,
Opta mortes, excidia,
De plagis jucundare.

103.

Nescis! heu nescis misera
Quæ seges flagellorum,
A Dei in te dextera
Expectet vibrandorum,

Nescis

(d) Spiritu Prophetico de Christo hæc dicta asserunt SS. P. P.
apud Corneli. ibid.

Nescis Dei consilia
Et sena Decretorum,
Et fata quàm crudelia
Te maneat malorum.

104.

Pares Idume senties,
Aut etiam majores,
Mihî devotos centies
Aut millies furores,
Feres jocorum pretia
Et sabbationum,
Cum eadem te retia
Claudent vastationum.

105.

Chaldæam feres frameam,
Hussæ Inquilina,
Multiplicemque tauream
Superba Heroïna,
Gemis sub jugo Gentium
Et pressa lacrimabis,
Serò, te affigentium
Perfidiam damnabis.

106.

Ad te quoque perveniet
Absynthii & fellis
Calix, quite inebriet
Pro dulci favo mellis,
Bibes coacta nauteam,
Bibes amurcæ facem,
Vappam & undam luteam
In tuam manceps necem.

107.

Superba nunc, *nec abberis*
Ab hoste prostituta,
Fortunis spoliaberis,
Auro, gemmis exota,
Pro fastu ignominiam,
Pro gazis egestatem,
Pro gloria infamiam
Feres, & vastitatem.

108.

Thau. *vers. 2.*
Tuæ, O Sion Filia
Mensura pravitatis,
Et innumerabilia
Probra iniquitatis,
Et Numinis iustitia
Completa, te plectentia
Et hostis inclementia
Immanè savientis.

109.

Completus pœnæ terminus
Tuique mancipatus,
Quem tibi fixit Dominus
Ob criminum reatus,
Non addet ultra plectere,
Non addet castigare,
Si culpas culpis neclere
Non addes, nec peccare.

110.

Non addet posthac, timens
Ut transmirationem,

Aut peregrina lugeas
 In terra mansionem,
 In Dei reverentia,
 Lege, cultu, timore,
 Ejusque si præsentia
 Stes, & agas amore.

III.

Asi nunc & Edom Filia
 Te Numen *visitavit*,
 Et paria supplicia
 In te agglomeravit,
 Hostiles iras senties
 Et perferes machæras,
 Vincita, mancépsque servies,
 Quæ nuper Princeps eras.

III.

Iusto Dei judicio
 Hostis, qui in Iudæos

Idem pari supplicio
 Furet in Idumæos,
 Namque *discooperuit*
 Tua Deus peccata,
 Tam diu quæ occuluit
 Tandem manifestata.

III.

Hæc facta palàm omnibus,
 Orbi toti patebunt,
 Divinis ultionibus
 Quæ posteros docebunt,
Quid sit Numen offendere,
Ad iram provocare,
Pro noxis pœnas pendere,
Æternum exulare.

CAPUT QUINTUM.

SYNOPSIS CAPITIS.

Hoc caput est quasi brevis iteratio & summa Threnorum. Sicut enim Rhetores in peroratione iterant, densantque ea, quæ rota oratione dixerunt, tum memoriæ tum motûs causâ, ut magis auditores moveant; ita & facit hic Jeremias. Inscríbatur hoc caput non in Hebræo, sed à septuaginta & nostro interprete ORATIO EREMIÆ. Nam primò, mala populo, ob peccata, à Deo illata, & in Threnis recensita, refricat, & summam enumerat; deinde orat pro misericordia, ut Deus populum in pristinum statum restituat. Hanc orationem Jeremias composuit post vastatam Jerosolymam, antequam

C c

quam